

Natuurtoets

**Herziening BP De Contreie - Gemeente
Oosterhout**

projectnummer 0409529.00
definitief revisie 1.0
11 augustus 2016

Natuurtoets

Herziening BP De Contreie - Gemeente Oosterhout

projectnummer 0409529.00
definitief revisie 1.0
11 augustus 2016

Opdrachtgever

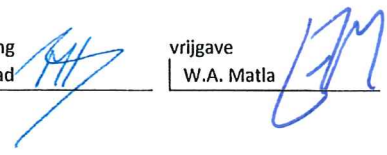
PartnersRO
Julianaplein 8
5211 BC 's-Hertogenbosch

datum vrijgave
11 augustus 2016

beschrijving revisie 1.0
definitief

goedkeuring
M.L. Braad

vrijgave
W.A. Matla

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel en onderzoeksvragen	1
1.3	Leeswijzer	2
2	Wettelijk kader natuurbescherming	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Flora- en faunawet	3
2.3	Natuurnetwerk Nederland	3
2.4	Natuurbeschermingswet 1998	3
3	Plangebied en activiteit	5
3.1	Plangebied	5
3.2	Activiteit	5
4	Methodiek	6
4.1	Algemeen	6
4.2	Bureauonderzoek	6
4.3	Terreinbezoek	7
4.3.1	Afbakening terreinbezoek	7
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	8
5	Resultaten gebiedsonderzoek	9
5.1	Impressie deelgebieden	9
5.2	Beschermde soorten	11
5.2.1	Bureauonderzoek	11
5.2.2	Terreinbezoek 14 juni 2016 - ecologische bevindingen	12
5.2.3	Samenvatting beschermde soorten	19
5.3	Beschermde gebieden	20
6	Toetsing natuurwetgeving	21
6.1	Effecten beschermde soorten FFwet	21
6.1.1	Vogels	21
6.1.2	Zoogdieren - vleermuizen	22
6.1.3	Amfibieën	23
6.1.4	Flora	23
6.2	Effecten op beschermde gebieden	24
6.2.1	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	24
6.2.2	Natura 2000	24
7	Conclusies	26

7.1	Conclusies toetsing Flora- en faunawet	26
7.2	Conclusies gebiedsbescherming	26

8	Bronnen	28

Bijlagen

Bijlage I Wettelijk kader

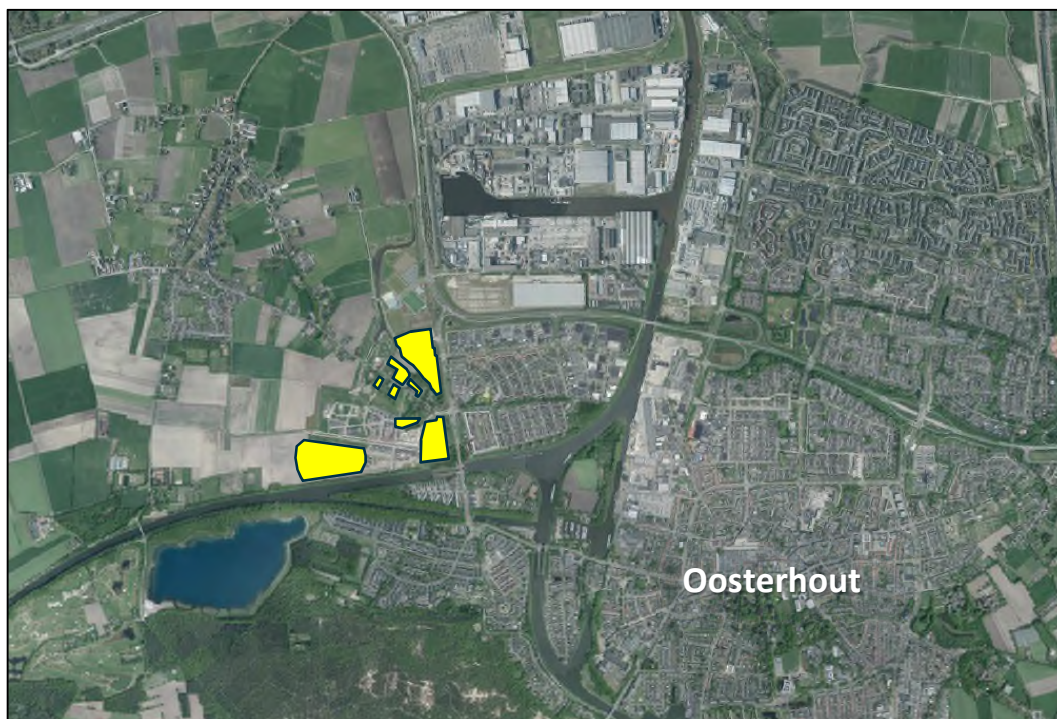
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het woongebied de Contreie in Oosterhout is sinds enkele jaren in ontwikkeling. Ten behoeve van enkele deelgebieden binnen dit woongebied dient nog een omgevingsvergunning (voorheen bouwvergunning) aangevraagd te worden.

De omgevingsvergunning kan alleen verleend worden als duidelijk is dat onder andere de geldende natuurwetgeving de uitvoerbaarheid van de te vergunnen activiteiten niet in de weg staat. Derhalve dient het voornemen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen activiteiten plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied (de verschillende deelgebieden) weergegeven ten opzichte van Oosterhout en Den Hout.

Figuur 1.1. Ligging plangebied ten opzichten van Oosterhout. Bron: Globespotter, 2015. N.B. de onderliggende kaart is verouderd; inmiddels zijn delen van het terrein verder ontwikkeld.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenoemde ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen

of de aanvraag van een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden onder andere de volgende vragen beantwoord:

- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een uitwerking- of een compensatieplan opgesteld te worden?
- Welke in het kader van de Flora- en faunawet (zwaar) beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van de voorgenomen ontwikkeling? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en welke zijn dit? Dient in het kader van de Flora- en faunawet een ontheffing aangevraagd te worden?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 5 en 6 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.3 Leeswijzer

De Natuurtoets is verder als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied en het projectvoornemen;
- Hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 5 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 6 toetst de activiteiten aan de natuurwetgeving;
- Hoofdstuk 7 beschrijft de conclusies en (eventuele) vervolgstappen en procedures.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en de Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Beoogd is dat in 2017 de Wet natuurbescherming in werking treedt. Deze wet vervangt onder andere de Flora- en faunawet (en de Natuurbeschermingswet 1998). In het kader op de volgende pagina is meer over deze wet uiteengezet.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet en het NNN wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn alleen onder voorwaarden mogelijk.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

2.4 Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten worden beschermd middels de Natuurbeschermingswet 1998, deze gebieden hebben daarmee een wettelijke beschermde status. Er zijn geen ontwikkelingen zonder Natuurbeschermingswet vergunning toegestaan als deze ontwikkeling de natuurlijke waarden en instandhoudingsdoelen van het gebied direct of indirect aantasten.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 treedt de Wet natuurbescherming in werking. Deze wet vervangt de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. De Wet natuurbescherming kent twee dimensies, gebiedsbescherming en soortenbescherming. Wat betreft gebiedsbescherming verandert er niet veel. De bescherming van Natura 2000 wordt overgenomen, maar behelst niet meer dan wat strikt noodzakelijk is volgens de Habitatrichtlijn. Er zijn ook geen mogelijkheden voor provincies om zwaardere eisen te stellen. In andere gebieden dan Natura 2000 kan de provincie wel verdergaande bescherming bewerkstellingen door daarover in verordeningen regels te stellen.

Bij de soortenbescherming blijven de verboden behouden. De lijst met beschermde soorten wijzigt echter. De indeling in beschermingsniveaus verdwijnt. Er komen drie regimes voor beschermde soorten: de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen en – regels. Dit betekent dat bij nieuwe projecten deels met andere soorten rekening gehouden dient te worden dan voorheen. Een aantal nu nog beschermde soorten, vooral vaatplanten en zeevissen, wordt – afgezien van de algemene zorgplicht – straks niet meer beschermd.

Wat ook wijzigt is dat de provincie waar de activiteit plaatsvindt bevoegd gezag wordt. Voor eenvoudige activiteiten (bijvoorbeeld reguliere onderhoudswerkzaamheden) komt er een meldplicht.

De Wet natuurbescherming kent ook een doelbepaling waarin is bepaald dat natuur ‘intrinsieke waarde’ heeft. Een bestuursorgaan zal er rekening mee moeten houden bij het uitoefen van zijn taken en bevoegdheden. Deze waarde komt ook terug in de algemene zorgplicht die van toepassing is op alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. De gedragscodes Flora- en faunawet blijven van toepassing. Wel dienen de gedragscodes aan de nieuwe wet aangepast te worden (doordat de lijst met beschermde soorten wijzigt).

In de praktijk verandert er weinig ten opzichte van de huidige situatie. Bij plannen en projecten blijven ecologische onderzoeken, toetsingen aan de wet en de vergunning- of ontheffingsplicht nodig.

3 Plangebied en activiteit

3.1 Plangebied

Het plangebied ligt in Den Hout in de gemeente Oosterhout (Noord-Brabant). Het plangebied bestaat uit verschillende deelgebieden, veelal met een ander karakter. Zo betreffen het agrarische percelen, bomenrijen, braakliggende of werkterreinen en in enkele gevallen percelen met woningen. In Figuur 3.1 zijn de deelgebieden aangegeven.

Figuur 3.1. Ligging deelgebieden BP De Contreie. N.B. de onderliggende kaart is verouderd; inmiddels zijn delen van het terrein verder ontwikkeld.

3.2 Activiteit

Het woongebied De Contreie is sinds enkele jaren in ontwikkeling. Ten behoeve van enkele deelgebieden binnen dit woongebied dient nog een omgevingsvergunning (voorheen bouwvergunning) aangevraagd te worden. Er wordt een herziening van het bestemmingsplan voorbereid waarbij een aantal regels aangepast en gewijzigd wordt.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden in de invloedssfeer van het project.
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemeen beschermde soorten, die zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora en faunawet, zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt het voorliggende project. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Vogels zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) (zie toelichting in Bijlage 1 – Wettelijk kader) waarvan inventarisatie gewenst is. Gekeken wordt naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Bronnen

Er worden diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van zwaarder (Tabel 2 en 3-soorten) beschermde soorten in en rond het plangebied. Met behulp van landelijke en regionale verspreidingsatlassen eventueel geïntegreerd in specifieke internetsites en/of databases (www.ravon.nl; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl; www.Naturalis.nl/EIS) wordt nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Naast bovengenoemde bronnen, worden ook de eerder uitgevoerde natuuronderzoeken met betrekking tot het bestemmingsplan De Contreie geraadpleegd. Hiertoe behoren onder andere de volgende onderzoeken:

- Gemeente Oosterhout/ RBOI: Oosterhout De Contreie - Beoordeling mogelijke effecten op natuurwaarden, Middelburg 2007. Resultaten zoals beschreven in het bestemmingsplan (RBOI-Middelburg bv, 2010)

- Vleermuisonderzoek 2009, Adviesbureau Mertens.
- BSR, 2015. Quick scan Kreekllocatie Oosterhout.

Daarnaast wordt met name de landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, namelijk www.Telmee.nl, over de periode 2011-2016. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties. Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn dan niet bekend. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 14 juni 2016 vanaf circa 11:00 is een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij bewolkt weer met een temperatuur van circa 17 C° en windkracht 2-3 (www.knmi.nl). Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen en zijn de bomen met een verrekijker onderzocht. De vervallen woning aan de Vrachelsestraat is van de buitenkant bekeken. Vanwege beperkte terreintoestemming zijn de gebouwen en het omliggende erf aan de Herweg 13 vanaf een afstand bekeken (zie Figuur 5.1).

4.3.1 Afbakening terreinbezoek

Aangezien de meest noordoostelijke locatie reeds is onderzocht op natuurwaarden (BSR, 2015), is hier geen additioneel terreinbezoek uitgevoerd (zie Figuur 4.1). De resultaten van deze in 2015 uitgevoerde quickscan zijn in dit rapport opgenomen.

Figuur 4.1. Reeds onderzocht deelgebied Contreie (BSR, 2015). N.B. de onderliggende kaart is verouderd; inmiddels zijn delen van het terrein verder ontwikkeld.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek is bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens is geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Impressie deelgebieden

Ten behoeve van de resultaatbeschrijving zijn de te onderzoeken gebieden genummerd. In onderstaande kaart (Figuur 5.1) is de nummering aangegeven. Eveneens is het reeds onderzochte deel aangegeven (I). Een impressie van de onderzochte deelgebieden is in Figuur 5.2 weergegeven.

Figuur 5.1. Onderzochte (deel)gebieden (1 t/m 7) ten behoeve van de herziening van het bestemmingsplan De Contreie en reeds onderzochte deel (I). N.B. de onderliggende kaart is verouderd; inmiddels zijn delen van het terrein verder ontwikkeld.

Figuur 5.2. Impressie onderzochte deelgebieden bestemmingsplan De Contreie.

5.2 Beschermde soorten

5.2.1 Bureauonderzoek

Hieronder zijn de resultaten weergegeven van de meest recente en locatie specifieke natuurgegevens volgend uit de bureaustudie.

Telmee.nl

Uit de meest recente bron van natuurgegevens (Telmee.nl) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten. De soorten zijn in de periode 2011-2016 in het kilometerhok van het plangebied (5x5km) waargenomen.

Vogels, categorie 1-4

- Buizerd en roek.

Zoogdieren

- Eekhoorn en bever.

Reptielen

- Geen waarnemingen.

Amfibieën

- Geen waarnemingen.

Vissen

- Kleine modderkruiper en rivierdonderpad.

Vlinders, Libellen en overige soortgroepen

- Keizersmantel.

Flora

- Klein glaskruid en rietorchis.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor de soorten meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied. De bevindingen worden in paragraaf 5.2.2 beschouwd.

Middelburg 2007 (uit: RBOI-Middelburg bv, 2010)

In het natuurwaardenonderzoek van Middelburg (2007) zijn destijds de volgende conclusies opgenomen:

De werkzaamheden in het plangebied leiden tot mogelijke aantasting van de leefgebieden en/of verstoring van de volgende overige te beschermen soorten:

- vogels: alle soorten vogels in het plangebied;
- zoogdieren: egel, mol, bosspitsmuis, dwergspitsmuis, wezel, rosse woelmuis, bosmuis, haas, konijn, huismuis, veldmuis en bruine rat.

Het gaat hierbij om soorten die algemeen voorkomen in Nederland, waarvoor een vrijstelling voor het aanvragen van ontheffing geldt.

- De voor de realisering van het woongebied benodigde werkzaamheden in het plangebied leiden daarnaast mogelijk tot een aantasting van de verblijfgebieden en / of verstoring van vleermuizen (zwaar beschermde soort van tabel 3).

Hiervoor is destijds een nader onderzoek geadviseerd. De conclusies uit het onderzoek van Mertens zijn hier een vervolg op en staan hieronder beschreven.

Vleermuisonderzoek 2009, Adviesbureau Mertens

Tijdens het onderzoek van Adviesbureau Mertens (2009) zijn de volgende soorten in het plangebied De Contreie waargenomen:

- gewone dwergvleermuis;
- laatvlieger;
- ruige dwergvleermuis.

Er zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen in het plangebied. Met name de gewone dwergvleermuis (en in mindere mate de laatvlieger) maakt gebruik van het plangebied als foerageergebied.

N.B. Vleermuizen zijn mobiele soorten en het voorliggende plangebied is onderhevig aan veranderingen. Hierdoor zijn uitkomsten van een dergelijk nader vleermuisonderzoek slechts drie jaar geldig. Echter geeft het wel een beeld van de soorten die in en rond het plangebied voor (kunnen) komen.

BSR, 2015. Quick scan Kreeklocatie Oosterhout.

De conclusies van de Quick scan (locatie Kreeklocatie Oosterhout; zie Figuur 4.1) zijn als volgt:

- voorkomen van zwaarder beschermde vaatplanten is mogelijk (bijenorchis en wilde marjolein in berm ten westzijde van Burg. Huijbregts-Schiedonlaan; hier dient gericht onderzoek naar plaats te vinden bij daadwerkelijke inrichting van de berm);
- voorkomen van zwaarder beschermde amfibieën is mogelijk direct buiten het plangebied. Voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied leiden tot geschikt landhabitat voor de rugstreppad (Tabel 3 van Flora- en faunawet). Aanbeveling: onderzoek uitvoeren rugstreppad;
- voorkomen van zwaarder beschermde invertebraten, reptielen, vissoorten, jaarrond beschermde nesten van vogels en zoogdieren is uitgesloten;
- broedende vogels zijn zwaarder beschermd en waarschijnlijk aanwezig.

5.2.2 Terreinbezoek 14 juni 2016 - ecologische bevindingen

Beschrijving deelgebieden

Enkele gebieden herbergen nagenoeg dezelfde biotopen en zijn voor de ecologische beschrijving niet onderscheidend; de resultaten worden daarom in deze paragraaf gebundeld uiteengezet. De ecologische bevindingen van het terreinbezoek worden beschreven volgens de volgende indeling van deelgebieden:

- Deelgebieden 1 en 2
- Deelgebieden 3 en 4 (incl. te slopen woning)
- Deelgebied 5
- Deelgebied 6
- Deelgebied 7

Afbakening relevante soorten

De bevindingen van het terreinbezoek zijn in de volgende paragraaf per deelgebied en relevante soortgroep uiteenzet. Aangezien De Contreie een gebied in ontwikkeling is, slechts enkele biotopen (zonder open water) bevat, geen aansluiting vindt met waardevolle natuurgebieden

en/of kleinschalig landschap bevat en het verspreidingsgebied van een aantal soorten niet tot aan Oosterhout loopt, zijn niet alle soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere gezien het voorgaande en op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet) aan de orde op de (sub)soort(groep)en: bever, reptielen, vissen, libellen en overige soortgroepen.

De soortgroepen die beschreven worden, betreffen: **vogels, zoogdieren, amfibieën, vlinders en flora**

Niet elk deelgebied is gezien de aanwezige biotopen relevant voor de mogelijk voorkomende soorten in en in de omgeving van het plangebied De Contreie. In de volgende tabel (Tabel 5.1) wordt aangegeven welke soorten uiteengezet worden bij de beschrijving van ecologische bevindingen per deelgebied.

Tabel 5.1. Overzicht van te beschouwen soortgroepen per deelgebied. Zoogdieren: VL = vleermuizen en SM = steenmarter.

Deelgebied	Omvang	Biotoop	Vogels	Zoogdieren	Vlinders	Amfibieën	Flora
1 en 2	Klein	Grasveld met enkele bomen	X	VL			X
3 en 4	Middelgroot	Kruidenruigte vegetatie, grasland en bebouwing	X ¹⁾	VL ²⁾ SM	X	X	X
5	Klein/ middelgroot	Grasveld en bomenrijen	X	VL			X
6	Groot	Bouwterrein met strook graskruiden-vegetatie	X	VL			X
7	Groot	Akkerperceel (huidig rogge) met bebouwing	X ¹⁾	VL ²⁾			X

¹⁾ Bij deelgebieden 4 en 7 worden ook de mogelijke aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in het deelgebied beschouwd.

²⁾ Bij deelgebieden 4 en 7 wordt ook de geschiktheidsbeoordeling van de gebouwen voor verblijfplaatsen voor vleermuizen beschouwd.

Aangezien in elk deelgebied broedvogels, vleermuizen en flora verwacht worden, zal hierna een algemene beschrijving van de terreinbevindingen in relatie tot deze soortgroepen en deelgebieden plaatsvinden.

Enkel in de **deelgebieden 3, 4 en 7** worden andere mogelijk beschermde soort(groep)en verwacht. Om deze reden worden deze gebieden hieronder nader beschouwd. (Voor de deelgebieden 1, 2, 5 en 6 geldt dat hier, behalve vogels en vleermuizen, geen andere beschermde soorten verwacht worden; deze deelgebieden worden om deze reden niet apart beschouwd.)

ALGEMEEN

De verschillende deelgebieden kunnen leefgebied vormen voor algemeen voorkomende kleine zoogdieren en amfibiesoorten zoals de gewone pad en de bruine kikker. Aangezien in de deelgebieden geen open water aanwezig is vormen de deelgebieden geen voortplantingsbiotoop. Enkel kunnen de soorten zich ophouden in de ruige vegetatie (indien aanwezig). In de deelgebieden zonder al te veel verstoring en/of met een iets grotere omvang kunnen soorten als egel, konijn en haas voorkomen. Deze laatste soort is aangetroffen in **deelgebied 6**. Sporen (nesten, knaagsporen en dergelijke) van de eekhoorn zijn niet aangetroffen; essentieel leefgebied van de soort is uitgesloten in het plangebied.

Broedvogels

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd is en waarbij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie Bijlage 1). In alle deelgebieden zijn geen sporen (zoals braakballen, uitwerpselen en/of nesten) aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van nesten van boombewonende soorten met een jaarrond beschermd nest (zoals soorten als de boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek en sperwer). De gebouwen (nabij deelgebied 4 en in deelgebied 7) krijgen hierna per deelgebied een aparte geschiktheidsbeoordeling.

Er zijn gezien het vaak beperkt geschikt broedbiotoop in de deelgebieden en het vergelijkbare biotoop in de omgeving van het plangebied geen categorie-5-soorten te verwachten waarvoor zwaarwegende factoren gelden bij verwijdering/aanpassingen van de bomen.

De aanwezige vegetatie in de deelgebieden biedt in een aantal gevallen geschikt broedgebied voor soorten (niet zijnde met een jaarrond beschermd nest) zoals verschillende mezensoorten, lijsters, ekster, kraai, gaai en overige bos soorten. In de meest westelijke bomenrij van **deelgebied 5** zijn enkele nesten aangetroffen van vermoedelijk kraai en duif. De algemene broedvogelsoorten zijn met name aanwezig in hoge vegetatie, bomen en struiken (vrijwel in elk deelgebied aanwezig). Ook kunnen weide-, akker- en hoendervogels tot broeden komen in de roggepercelen in **deelgebied 7** en in de kruiden-/ruigtevegetatie in **deelgebieden 3 en 4**.

Vleermuizen

Bomen en bosschages kunnen voor zwaar beschermde vleermuizen verschillende functies hebben. Zo kunnen holtes, gaten en ruimtes achter de boomschors gebruikt worden als (zomer/paar/winter)verblijfplaats (beschermd in het kader van de Flora- en faunawet en vermeld op Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn). Een lijnvormig element kan tevens een belangrijke vliegroute vormen indien het element verblijfplaatsen verbindt met belangrijke foerageergebieden. In geen

van de deelgebieden zijn bomen aangetroffen met scheuren en gaten die als verblijfplaats kunnen dienen voor vleermuizen (de gebouwgeschiktheid wordt indien relevant per deelgebied beoordeeld). Ook is de verwachting dat er geen vliegroutes aanwezig zijn in de deelgebieden aangezien de aanwezige bomen losstaande elementen vormen en/of van een beperkte lengte zijn waarbij alternatieven beschikbaar zijn in de omgeving. De verschillende deelgebieden bieden daarnaast een geschikt foerageergebied voor vleermuizen; met name de deelgebieden die rijk zijn aan insecten (zoals **deelgebieden 3, 4, en 7**). Foeragerende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) zijn eveneens aangetroffen tijdens het aanvullende vleermuisonderzoek van Adviesbureau Mertens (2009).

Flora

De deelgebieden zijn floristisch gezien verschillend van karakter. Soorten die onder andere veel aanwezig zijn, betreffen soorten als algemene grassen, klaversoorten, kamille, klaproos, bijvoet, zuring, weegbree, wilgenroosje, slangenkruid, brandnetel en braam (zie onderstaande foto). Door het veelal verruigde en verstoorde karakter van de bodem zijn de deelgebieden floristisch gezien weinig interessant; er worden geen zwaar beschermde plantensoorten (zoals klein glaskruid en rietorchis) verwacht. Deze zijn eveneens niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek.

Figuur 5.3. Impressie vegetatie in deelgebied 7.

DEELGEBIEDEN 3 EN 4

Vleermuizen

In deelgebied 4 is een vervallen woning aanwezig. In zijn algemeenheid kunnen gebouwen in potentie geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen (zoals bijvoorbeeld de in dorpen en steden veel voorkomende gewone dwergvleermuis en laatvlieger) verblijven in het algemeen in gebouwen achter of in kleine ruimtes met constante klimatologische omstandigheden. In gebouwen vormen richels, betimmeringen, kieren, gaten en spouwmuren een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Spouwuurgaten, dakpannen en betimmeringen bieden gebouwbewonende vleermuizen toegang tot de gebouwen of de vleermuizen verblijven achter deze elementen.

De vervallen woning herbergt geen verblijfplaatsen voor vleermuizen onder de daken of dakgoot door de afwezigheid van klimatologisch constante ruimtes waarachter de soorten zich kunnen ophouden. Wel is de woning (zolder) aan de noordzijde open toegankelijk via een raamgat (zie Figuur 5.4). Mogelijk kunnen de vleermuizen hier de woning invliegen en zich ophouden op de zolder. Gewone grootoorvleermuizen zijn typische soorten die zich ophouden in dergelijke ruimtes (mits hier de juiste omstandigheden aanwezig zijn; RVO, 2014). Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn om deze reden niet op voorhand (zonder binnen gekeken te hebben) uit te sluiten.

Figuur 5.4. Open raamgat in vervallen woning nabij deelgebied 4.

Vogels

Doordat de zolder van de woning tijdens het verkennende terreinbezoek niet nader bekeken kon worden, is onduidelijk of in de zolderruimte broedplaatsen van vogels (algemene broedvogels of soorten met een jaarrond beschermd nest zoals steen- of kerkuil) aanwezig zijn.

Amfibieën

Voor deelgebieden 3 en 4 geldt dat voor de rugstreeppad (Tabel 3-soort en Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn) geschikt voortplantingsbiotoop aanwezig is in de directe nabijheid en dat geschikt landbiotoop kan ontstaan tijdens de bouwwerkzaamheden. De rugstreeppad is een typische pioniersoort die voorkomt in onder andere door mens gecreëerde dynamische milieus zoals bouwterreinen. Met name makkelijke vergraafbare terreinen kunnen als potentieel geschikt (land)biotoop dienen voor de soort. De soort kan hiernaar toe trekken indien in de omgeving van de deelgebieden geschikt voortplantingswater aanwezig is. Indien de soort in de nabijheid

aanwezig is, kan de soort mogelijk richting de gebieden trekken. De soort is echter in het recente verleden niet aangetroffen in de omgeving van De Contreie en/of Oosterhout (Telme.nl). Echter gezien het geschikte voortplantingswater (en toekomstig landbiotoop) is de soort niet volledig uitgesloten tijdens de werkzaamheden.

Vlinders

Uit verspreidingsgegevens van derden (via Telme.nl) is gebleken dat de vlindersoort de keizersmantel in het 5x5 kilometerhok omgeving van het plangebied is waargenomen. Deelgebieden 3 en 4 herbergen van al de onderzochte deelgebieden het grootste oppervlak aan bloemrijke vegetatie.

De soort staat op Tabel 3 van de Flora- en faunawet en is een zwaar beschermde soort. Sinds 1980 heeft de keizersmantel geen vaste populaties meer in Nederland (Vlinderstichting). De soort kenmerkt zich in Nederland dan ook als zwerver; de soort wordt incidenteel aangetroffen. Er zijn in Nederland nog geen voortplantingslocaties of waarnemingen van eieren en/of rupsen bekend. Daarnaast leeft de keizersmantel voornamelijk bij bosranden, kapvlakten en brede bospaden met kruidenrijke zomen, waar een hoge dichtheid viooltjes aanwezig is. De eitjes worden afgezet op 1 tot 1,5 meter hoogte op de schors van een boom die vlakbij een groep viooltjes (waardplant) groeit. Dit biotoop is niet optimaal aanwezig in deelgebieden 3 en 4. Het is gezien het voorgaande dan ook zeer onwaarschijnlijk dat het plangebied een belangrijke functie vormt voor de levenscyclus van de keizersmantel. Overigens is in de omgeving een vergelijkbaar habitat aanwezig. Effecten op de soort zijn daarom uitgesloten.

DEELGEBIEDEN 7

Vleermuizen

In deelgebied 7 zijn enkele schuren aanwezig die moeten wijken voor de nieuwe/ aangepaste bestemming ter plaatse (zie Figuur 5.5). Potentieel vormen gebouwen geschikte verblijfplaatsen voor zwaar beschermde vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven in het algemeen in gebouwen achter of in kleine ruimtes met constante klimatologische omstandigheden.

Figuur 5.5. Impressie schuur deelgebied 7.

Vanuit de buitenkant lijken de schuren geen spouwmuur te hebben en liggen de dakplaten direct op de muren. Door deze kenmerken lijken de schuren niet geschikt voor vleermuizen. Echter doordat de schuren niet nader, met name de binnenkant, bekeken konden worden, zijn

Natuurtoets

Herziening BP De Contreie - Gemeente Oosterhout
projectnummer 0409529.00
11 augustus 2016 revisie 1.0
PartnersRO

vleermuizen niet volledig uit te sluiten. De kans op beschermde verblijfplaatsen wordt gezien bovenstaande klein geacht.

Vogels en steenmarter

Doordat de schuren van de woning tijdens het verkennende terreinbezoek niet nader bekeken konden worden, is onduidelijk of in de schuren broedplaatsen van vogels (mogelijk jaarrond beschermd) of voortplantingsplaatsen van de steenmarter aanwezig zijn.

5.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek en het onderzoek van BSR (2015) is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 5.2 en die een (zwaarder) beschermde status hebben in de Flora- en faunawet mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 6 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 5.2. Aanwezigheid van (mogelijk) beschermde soorten (Tabel 2/3 en vogels) in of in de omgeving van het plangebied.

Soort	Beschermings-regime	Aanwezigheid	Functie	Toelichting
Algemene broedvogels	Tijdens het broedseizoen beschermd als nest in gebruik is	Ja Alle deelgebieden	Broedbiotoop en rust- en verblijfplaats	Hoge vegetatie, bomen en akker/ruigtekruiden bieden geschikte nestplaatsen
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Hele jaar beschermd	Onduidelijk Deelgebieden 4 en 7	Broedbiotoop en rust- en verblijfplaats	Mogelijkheid in aanwezige bebouwing
Vleermuizen	Tabel 3, Habitatrichtlijn Bijlage IV	Waarschijnlijk Alle deelgebieden	Foerageergebied	Met name insectenrijke gebieden interessant als foerageergebied
		Onduidelijk* Deelgebieden 4 en 7	Mogelijke verblijfplaatsen	Functie gebouwen onduidelijk als vaste rust- en verblijfplaats
Steenmarter*	Tabel 2	Onduidelijk Deelgebied 7	Vaste rust- en verblijfplaats	Schuren mogelijk geschikt
Rugstreeppad	Tabel 3, Habitatrichtlijn Bijlage IV	Mogelijk Deelgebied I, 3 en 4	Landbiotoop	Bij bouwrijp maken terrein vormt dit een potentieel geschikt landbiotoop
Flora	Tabel 2	Mogelijk Deelgebied I	Standplaats	Berm ten westzijde van Burg. Huijbregts-Schiedonlaan

* Vanwege beperkte terreintoegang heeft de geschiktheidsbeoordeling voor deze soorten niet kunnen plaatsvinden.

5.3 Beschermde gebieden

Natuurnetwerk Nederland

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is direct nabij (aan de westzijde van) deelgebied 7 gelegen (zie Figuur 5.6). Daarnaast vormt het kanaal en directe omgeving NNN-gebied. Direct tegen deelgebied 7 is ook een ecologische verbindingszone (EVZ) gelegen.

Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is in het Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2016 aangewezen voor het beheertype 'Haagbeuken en essenbos'; dit NNN-gebied is echter nog niet ontwikkeld (het betreft nu een maisakker). Ook ligt hier het natuurbeheertype 'Droog bos met productie', deze is al wel bestaand. De EVZ is nog niet ingericht ter hoogte van deelgebied 7.

Figuur 5.6. Ligging NNN ten opzichte van het plangebied. (Provincie Noord-Brabant, 2016). N.B. de onderliggende kaart is verouderd; inmiddels zijn delen van het terrein verder ontwikkeld.

Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa zes kilometer afstand ten noorden van het plangebied. Dit is het Natura 2000-gebied 'Biesbosch'.

6 Toetsing natuurwetgeving

De toetsing aan de Flora- en faunawet vindt in paragraaf 6.1 plaats; in paragraaf 6.2 vindt de toetsing aan het beleid van de beschermde gebieden plaats.

6.1 Effecten beschermde soorten FFwet

De effectbeoordeling vindt per relevante soortgroep plaats. Enkel de soortgroepen in Tabel 5.2 zijn relevant bevonden voor voorliggend plangebied. Derhalve wordt enkel op deze soortgroepen ingegaan: vogels, zoogdieren (vleermuizen en steenmarter), amfibieën en flora. Op overige soortgroepen zijn geen effecten aan de orde en worden derhalve niet behandeld.

Achter de soort(groep)en staat aangegeven welke deelgebieden relevant zijn voor de effectbepaling. In kaders zijn eventuele vervolgstappen aangegeven.

6.1.1 Vogels

Algemene broedvogels – *alle deelgebieden*

Bestemmingsplan

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening gehouden worden door kapwerkzaamheden of het verwijderen van dichte vegetatie of oevervegetatie niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn.

Op deze wijze zijn voor het bestemmingsplan geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde. Voor de toekomstige uitvoeringsperiode kan het onderstaande worden gesteld.

Uitvoeringsperiode

Gezien de verwachting en bevestiging dat broedvogels tot broeden komen in de verschillende deelgebieden is het in het kader van de zorgplicht van belang dat kap van hoog opgaande vegetatie, akkervegetatie en bomen buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het deelgebied dat bouwrijp wordt gemaakt vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden ter plaatse uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten – *woning in deelgebied 4 en deelgebied 7*

De schuren in deelgebied 7 en de vervallen woning in deelgebied 4 konden tijdens het verkennende terreinbezoek niet nader bekeken worden. Hierdoor is het onduidelijk of in de schuren en in de zolder van de vervallen woning broedplaatsen van vogels (mogelijk jaarrond beschermd) aanwezig zijn.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Flora- en faunawet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Geschiktheidscontrole vogels jaarrond beschermd nest

Om inzichtelijk te krijgen of de gebouwen in deelgebied 7 en nabij deelgebied 4 daadwerkelijk in gebruik zijn door vogels met een jaarrond beschermd nest, dienen de gebouwen nauwkeurig geïnspecteerd te worden. Daarbij wordt gelet op de aanwezigheid van sporen (o.a. mestsporen, braakballen, veren en nesten). Zo wordt inzichtelijk of de soorten mogelijk aanwezig zijn, of hier nader onderzoek naar gedaan moet worden en – indien reeds inzichtelijk – of er mogelijk effecten als gevolg van het voornemen optreden.

Effecten op soorten (en nestplaatsen) die een vermelding kennen op de ‘Aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten’ (LNV, 2009; zie ook Bijlage I) zijn zonder een ontheffing door het bevoegd gezag (na het indienen van een ontheffingsaanvraag) niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet.

6.1.2 Zoogdieren - vleermuizen

Vaste rust- en verblijfplaatsen - woning in deelgebied 4 en deelgebied 7

De schuren in deelgebied 7 en de vervallen woning in deelgebied 4 konden tijdens het verkennende terreinbezoek niet nader bekeken worden. Hierdoor is het onduidelijk of in de bebouwing mogelijke beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Vleermuizen zijn zwaar beschermd in het kader van de Flora- en faunawet en staan vermeld op Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn.

Geschiktheidscontrole vleermuizen

Om te kunnen bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden door de voorgenomen ontwikkeling in relatie tot verblijfplaatsen van vleermuizen, is een nadere inspectie nodig van de gebouwen. Daarbij wordt gelet op de aanwezigheid van sporen (o.a. mestsporen, mogelijkheden tot klimatologisch constante ruimtes en afgebeten insectenvleugels). Zo wordt inzichtelijk of vleermuizen mogelijk aanwezig zijn, of hier nader onderzoek naar gedaan moet worden en – indien reeds inzichtelijk – of er mogelijk effecten als gevolg van het voornemen optreden.

Indien daadwerkelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn en de bebouwing gesloopt wordt, is dit (zonder aanvullende maatregelen) in overtreding met de Flora- en faunawet (mogelijk artikel 9 en 11). Een dergelijke aantasting, verstoring of vernietiging is in strijd met de Flora- en faunawet.

Foeragegebied – alle deelgebieden

Verwacht wordt dat het plangebied onderdeel uitmaakt van foeragegebied voor vleermuizen. Het plangebied vormt door het afwezig zijn van unieke groen/ natuurlijke elementen ten opzichte van de omgeving en gezien de alternatieven in de omgeving, naar verwachting geen essentieel foeragegebied.

De voorgenomen ontwikkeling zorgt derhalve ten opzichte van het foeragegebied niet voor een overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet.

Steenmarter – Deelgebied 7

De steenmarter is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen (de steenmarter is een ‘cultuurvolger’). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. De schuren in deelgebied 7 zijn niet nader bekeken op de aanwezigheid van de steenmarter, terwijl het biotoop zich hier mogelijk wel voor aandient.

De steenmarter staat op Tabel 2 van de Flora- en faunawet. Indien effecten optreden (zoals het aantasten van de beschermde verblijfplaats van de soort bij sloop van de schuren) moet middels een door het Ministerie van EZ goedgekeurde Gedragscode gewerkt worden.

Geschiktheidscontrole steenmarter

Om inzichtelijk te krijgen of de gebouwen in deelgebied 7 daadwerkelijk in gebruik zijn als mogelijke verblijfplaats voor steenmarters, dienen de gebouwen nauwkeurig geïnspecteerd te worden. Daarbij wordt gelet op de aanwezigheid van sporen (o.a. mestsporen, graafsporen en prooi-resten). Zo wordt inzichtelijk of de soort mogelijk aanwezig is, of hier nader onderzoek naar gedaan moet worden en – indien reeds inzichtelijk – of er mogelijk effecten als gevolg van het voornemen optreden.

6.1.3 Amfibieën

De aanwezigheid van de rugstreeppad is niet uitgesloten van deelgebieden 3, 4 en I gezien het geschikte voortplantingswater (en toekomstig landbiotoop) in de directe omgeving en in het plangebied. Echter is de verwachting dat de kans op aanwezigheid laag is aangezien de soort blijkens gegevens van derden (onder andere Telmee.nl) niet recent in de directe omgeving is waargenomen.

Indien de rugstreeppad in de directe omgeving aanwezig is, kan de soort naar het plangebied trekken en zich ophouden in het werkterrein (bij makkelijk vergraafbaar zand). Indien de werkzaamheden van start gaan kan de soort mogelijk gedood worden en zijn dan aanwezige leefgebied aangetast worden. Dit is in overtreding met de Flora- en faunawet (artikel 9 en 11).

Controlebezoek rugstreeppad

Om inzichtelijk te krijgen of de rugstreeppad aanwezig is in de omgeving van deelgebieden I, 3 en 4 wordt geadviseerd om in de directe omgeving te zoeken naar rugstreeppadden. Gezien de verwachting laag is dat de soort hier voorkomt (doch niet uitgesloten is) kan volstaan worden met een enkele of tweemaal bezoek aan de directe omgeving onder de juiste omstandigheden.

Vooral op warmere avond(en) in het jaar vindt veel kooractiviteit plaats, evenals op warme avonden na een bui. Het roepen kan doorgaan tot in augustus. Daarnaast kan 's avonds met een zaklantaarn de omgeving en de wateren afgezocht worden. De rugstreeppad is vooral tijdens de schemering en 's nachts actief.

6.1.4 Flora

Uit het veldbezoek van BSR (2015) is het voorkomen van zwaar beschermde vaatplanten mogelijk geacht (bijenorchis en wilde marjolein) in berm ten westzijde van Burg. Huijbregts-Schiedonlaan (deelgebied I).

De bijenorchis en wilde marjolein staan op Tabel 2 van de Flora- en faunawet. Indien effecten optreden (zoals het aantasten van de standplaatsen door graafwerkzaamheden in 2016) moet middels een door het Ministerie van EZ goedgekeurde Gedragscode gewerkt worden. Aangezien de nieuwe Wet Natuurbescherming in werking treedt vanaf 1 januari 2017 is het mogelijk dat

deze soorten in 2017 niet meer beschermd zijn. De vervolgstappen in relatie tot deze vaatplanten is daarom afhankelijk van het jaar van uitvoering.

Controle vaatplanten in deelgebied I:

Bij concretisering van de werkzaamheden en indien daarbij blijkt dat de berm ten westen van Burg. Huijbregts-Schiedonlaan betrokken wordt bij de graafwerkzaamheden in 2016, een controle op beschermde vaatplanten uitvoeren.

Indien blijkt dat de berm van deelgebied I betrokken wordt bij de graafwerkzaamheden en hier de in 2016 beschermde vaatplanten voorkomen, dient hier rekening mee gehouden te worden. Daarbij dienen effecten te worden voorkomen door de standplaatsen te vermijden of door de soorten in de juiste periode – bij aanwezigheid - te verplaatsen.

6.2 Effecten op beschermde gebieden

6.2.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft het NNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Daarnaast staat in de Verordening Ruimte Noord-Brabant het volgende vermeld: *Een bestemmingsplan dat is gelegen buiten de ecologische hoofdstructuur en dat leidt tot en aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur, strekt ertoe dat de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd overeenkomstig artikel 5.6 [van de Verordening Ruimte Provincie Noord-Brabant] (compensatieregels).*

Aangezien het bestemmingsplan geen bestaande of te realiseren NNN-gebieden aantast is van directe aantasting geen sprake. Ook worden indirecte effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de aanwezige NNN (en/of EVZ) niet aannemelijk geacht. Dit aangezien de EVZ opgenomen is als bestemming Natuur en de ontsluiting van het gebied aan de oostzijde van het gebied ligt. De ontwikkeling van het natuurbeheertype 'Haagbeuken en essenbos' wordt door het voornemen niet belemmerd.

6.2.2 Natura 2000

Het plangebied bevindt zich op een afstand van minimaal zes kilometer vanaf het Natura 2000-gebied 'Biesbosch'. Op basis van de aard van het plan in combinatie met de afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied zijn effecten als gevolg van alle verstoringsfactoren, met uitzondering van stikstof, op voorhand uitgesloten.

Stikstof

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de bouw van een groot aantal woningen, en een paar woon/werkkavels. Een dergelijke ontwikkeling kan, onder andere door een toename in verkeersstromen, bijdragen aan de stikstofdepositie op voor stikstofgevoelige habitattypen.

Op 1 juli 2015 is de Natuurbeschermingswet 1998 gewijzigd in verband met de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het bijbehorende programma "programma aanpak stikstof" is tevens in werking getreden, waardoor de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 voor het aspect stikstof is vereenvoudigd.

Natuurtoets

Herziening BP De Contreie - Gemeente Oosterhout
projectnummer 0409529.00
11 augustus 2016 revisie 1.0
PartnersRO

In het kader van de PAS kunnen projecten, na het uitvoeren van een berekening met de AERIUS Calculator, aanspraak maken op zogenaamde ontwikkelingsruimte. Door voor een project aanspraak te maken op de ontwikkelingsruimte kan derhalve uitgesloten worden dat het project leidt tot de aantasting van de natuurlijke kenmerken van enig Natura 2000-gebied en betreffende de instandhoudingsdoelen in gevaar komen. Plannen kunnen echter geen aanspraak maken op ontwikkelingsruimte.

In AERIUS Calculator is gekeken naar de ligging van stikstofgevoelige habitattypen in de omgeving van het plangebied De Contreie. In het zuidelijke deel van het Natura 2000-gebied "Biesbosch" zijn geen stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. Het meest nabijgelegen stikstofgevoelige habitat bevindt zich in het Natura 2000-gebied "De Langstraat". Dit habitatype bevindt zich op een afstand van meer dan 10 kilometer van het plangebied. Op een dergelijke afstand kan een bijdrage aan de stikstofdepositie worden uitgesloten. Significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van enig Natura 2000-gebied door de verdere ontwikkeling van het woongebied De Contreie kunnen worden uitgesloten.

7 Conclusies

In dit hoofdstuk worden de conclusies en aanbevelingen van de Natuurtoets Herziening bestemmingsplan De Contreie Oosterhout gepresenteerd.

7.1 Conclusies toetsing Flora- en faunawet

Kort samengevat is het resultaat van de Natuurtoets dat in het plangebied mogelijk beschermde soorten verwacht kunnen worden die de voorgenomen uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan kunnen beïnvloeden. Het betreft het mogelijk voorkomen van zwaar beschermde vleermuizen (Tabel 3), vogels met een jaarrond beschermd nest (zoals uilen), rugstreeppad en flora. De mogelijke aanwezigheid van de soorten dient nader onderzocht te worden. Aan de hand van dit nader uitgevoerde onderzoek kunnen de concrete gevolgen (effecten) bepaald worden en kan nauwkeurig bepaald worden of er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden.

Daarnaast moet rekening gehouden worden met algemene broedvogels.

In Tabel 7.1 (volgende pagina) staan de te verwachte soort(groep)en en de te nemen vervolgstappen uiteengezet. Voor een uiteenzetting van de vervolgstappen wordt verwezen naar paragraaf 6.1.

7.2 Conclusies gebiedsbescherming

Voor wat betreft het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen EHS) is er bij aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Er komt wel NNN voor in de omgeving van het plangebied, echter buiten de invloedssfeer van het project. Er is zowel van indirecte als directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan (NNN).

Er is geen natuurgebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument) in de directe omgeving van het plangebied aanwezig, alleen een Natura 2000-gebied op grotere afstand (circa zes kilometer). Vanwege de aard van de activiteiten en de afstand tot het Natura 2000-gebied (en stikstofgevoelige habitattypen) zijn effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten.

Tabel 7.1. Mogelijke aanwezigheid soorten in het plangebied De Contreie en de te nemen vervolgstappen.

Soort	Beschermings-regime	Aanwezigheid	Ingrep verstorend?	Vervolgstappen*
Algemene broedvogels	Tijdens het broedseizoen beschermd als nest in gebruik is	Ja Alle deelgebieden	Mogelijk	Werken buiten broedseizoen of het werkgebied voor deze periode ongeschikt maken of vooraf controle uitvoeren
Vogels met een jaarrond beschermd nest	Hele jaar beschermd	Onduidelijk Deelgebieden 4 en 7	Mogelijk	Geschiktheidscontrole uitvoeren gebouwen
Vleermuizen	Tabel 3, Habitatrichtlijn Bijlage IV	Waarschijnlijk foerageergebied Alle deelgebieden	Nee	N.v.t
		Verblijfplaatsen onduidelijk* Deelgebieden 4 en 7	Mogelijk	Geschiktheidscontrole uitvoeren gebouwen
Steenmarter	Tabel 2	Verblijfplaatsen onduidelijk Deelgebied 7	Mogelijk	Geschiktheidscontrole uitvoeren gebouwen
Rugstreepd	Tabel 3, Habitatrichtlijn Bijlage IV	Mogelijk Deelgebied I, 3 en 4	Mogelijk	Controlebezoek uitvoeren in gunstige periode
Flora	Tabel 2	Mogelijk Deelgebied I	Mogelijk	Inspectie aanwezigheid beschermde plantensoorten indien in 2016 de berm bij de inrichting betrokken wordt

* Zie voor een uitgebreide beschrijving van de vervolgstappen paragraaf 6.1.

8 Bronnen

Adviesbureau Mertens, 2009. Het voorkomen van vleermuizen in en rond de Contreie te Oosterhout. Concept oktober 2009.

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Bureau Standsnatuur Rotterdam, 2015. Quick scan Kreeklocatie Oosterhout. 25 september 2015

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R., 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

RBOI-Middelburg bv, 2010. Oosterhout De Contreie bestemmingsplan. 19-01-2010 vaststelling

Rijksdienst van Ondernemend Nederland (RVO), 2014. Soortenstandaard Gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*

Rijkswaterstaat, 2012. Infrastructuur en vleermuizen. Perspectief van de opdrachtgever.

Overig:

www.telmee.nl

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.naturalis.nl

www.vlindernet.nl

www.libellennet.nl

Natuurtoets

Herziening BP De Contreie - Gemeente Oosterhout
projectnummer 0409529.00
11 augustus 2016 revisie 1.0
PartnersRO

Bijlagen

Bijlage I Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (<https://mijn.rvo.nl/flora-en-faunawet-ontheffing-en-vrijstellinghttp://www.rvo.nl/>). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing Tabel 2 en 3 - soorten

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijke belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;

- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten, zie onderstaande tabel), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Soort	Categorie	Toelichting
Steenuil	1	Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Gierzwaluw, Roek	2	Nesten van koloniebroeders
Grote gele kwikstaart, Huismus, Oehoe, Ooievaar, Kerkuil, Slechtvalk	3	De fysieke voorwaarden voor de vaste nestplaats zijn afhankelijk van bebouwing, vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk; Buizerd; Havik, Ransuil Sperwer, Wespandief en Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit in hetzelfde nest broeden en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden

genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijkzema van het ministerie van EZ.

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuur-gebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. (06) 20 60 69 20
E. michel.braad@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.